

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023
УНИКА ЛАЈФ АД Скопје

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)	3 - 6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)	7 - 11
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ	12 - 13
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	14 - 15
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	16 - 63

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА УСПЕХ

Година што завршува на 31 декември 2023 година

Опис на позиција 1	Број на позиција 2	Број на белешка 3	Износ	
			Тековна деловна година 4	Претходна деловна година 5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		360,256,206	308,820,542
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	4	306,891,058	281,995,406
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	4	307,157,471	285,400,692
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	4	1,338,753	898,755
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207	4	(1,072,340)	2,506,531
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-	-
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210		51,781,823	25,388,163
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212	5	4,344,406	3,954,443
2.1 Приходи од наемнини	213	5	4,344,406	2,938,230
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215	5	-	1,016,213
3. Приходи од камати	216	5	15,100,821	11,480,090
4. Позитивни курсни разлики	217	6	1,913,505	713,281
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	5	2,917,412	1,325,883
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219	5	53,690	3,424
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221	5	53,690	3,424
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223	5	27,451,989	7,911,042
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		159,839	115,073
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		-	-
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225		1,423,486	1,321,900

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА УСПЕХ (продолжение)
 Година што завршува на 31 декември 2023 година

Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		321,636,912	284,088,359
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	7	55,231,808	51,393,271
1. Бруто исплатени штети	228	7	48,679,555	51,677,647
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-	-
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		-	-
5. Промени во бруто резервите за штети	232	7	6,552,253	(284,376)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-	-
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	7	42,615,518	40,956,413
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236	7	42,615,518	40,956,413
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237	7	42,619,605	41,119,143
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238	7	4,087	162,730
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245	7	90,332,733	46,603,811
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246	7	90,332,733	46,603,811
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	8	589,037	530,873
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250	8	589,037	530,873

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА УСПЕХ (продолжение)

Година што завршува на 31 декември 2023 година

V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251		114,757,443	123,507,278
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252		79,824,524	82,711,310
1.1 Провизија	253	9	77,285,559	80,724,476
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а	10	2,538,965	1,986,834
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		-	-
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-	-
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		34,932,919	40,795,968
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257	15 16	2,946,011	2,624,363
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258	10	14,803,126	12,764,005
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		9,258,780	8,171,157
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		811,573	707,685
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		3,916,223	3,452,883
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		816,550	432,280
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259	11	1,094,575	1,103,197
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260	11	16,089,207	24,304,403
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		10,393,449	16,308,657
2.4.2 Материјални трошоци	260б		2,774,343	2,970,417
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		2,921,415	5,025,329
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261		6,968,156	18,807,071
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262	16	1,164,509	1,352,674
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264	6	1,922,064	1,522,556
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		388,041	1,112,299
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	4,093
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	4,093
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		3,493,542	14,815,449
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	12	4,274,439	2,414,314
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	12	4,274,439	2,414,314
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	21	5,092,828	(1,800,159)

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА УСПЕХ (продолжение)
 Година што завршува на 31 декември 2023 година

IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275		1,774,950	1,675,487
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		38,619,294	24,732,183
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	13	4,538,020	3,027,453
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		34,081,274	21,704,730
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На 31 декември 2023

Опис на позицијата	Број на пози- ција	Број на белеш- ка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	14	946,498	902,317
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003	14	946,498	902,317
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		788,578,102	715,424,942
I. ЗЕМЈИШТЕ. ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	15	97,470,348	95,630,510
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006	15	52,207,966	52,137,825
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008	15	52,207,966	52,137,825
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009	15	45,262,382	43,492,685
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011	15	45,262,382	43,492,685
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ. ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		-	-
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		691,107,754	619,794,432
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	16	359,796,172	314,843,676
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		20,054,478	5,544,865
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		339,741,694	309,298,811

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА
На 31 декември 2023 (продолжение)

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025		-	-
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	17	34,026,923	27,117,189
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		34,026,923	27,117,189
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	18	297,284,659	277,833,567
4.1 Дадени депозити	036	18	282,512,836	274,075,588
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038	18	14,771,823	3,757,979
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ. ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		369,784	365,697
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		-	-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		369,784	365,697
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		-	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	19	220,434,930	130,102,197

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На 31 декември 2023 (продолжение)

Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		2,584	2,045
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		2,584	2,045
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		48,507,076	45,605,131
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	20	26,482,065	30,262,574
1. Побарувања од осигуреници	056		26,482,065	30,262,574
2. Побарувања од посредници	057		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	21	22,025,011	15,342,557
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		21,672,193	15,128,538
3. Останати побарувања	066		352,818	214,019
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		18,492,659	16,441,567
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069		3,163,075	2,233,050
1. Опрема	070	15	3,163,075	2,233,050
2. Останати материјални средства	071		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	22	15,329,584	14,208,517
1. Парични средства во банка	073		15,319,392	14,193,865
2. Парични средства во благајна	074		10,192	14,652
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		-	-
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		-	-
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	083		1,077,331,633	908,843,896
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		-	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На 31 декември 2023 (продолжение)

ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	23	274,211,949	240,130,675
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086		215,706,400	215,706,400
1. Запишан капитал од обични акции	087		215,706,400	215,706,400
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		-	-
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		9,954,455	2,719,545
1. Законски резерви	096		9,954,455	2,719,545
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		14,469,820	-
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		34,081,274	21,704,730
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	24	549,384,128	501,284,610
I. Бруто резерви за преносни премии	107		6,124,583	7,196,923
II. Бруто математичка резерва	108		531,848,817	489,229,212
III. Бруто резерви за штети	109		11,410,728	4,858,475
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113	24	220,434,930	130,102,197
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		496,864	532,379
1. Резерви за вработени	115		496,864	532,379
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	25	1,939,314	1,612,816
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119	25	1,939,314	1,612,816
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	25	30,864,448	35,181,219
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		-	-
1. Обврски спрема осигуреници	123		-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На 31 декември 2023 (продолжение)

II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	25	368,397	284,803
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		368,397	284,803
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	25	30,496,051	34,896,416
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		24,694,611	26,306,731
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		5,801,440	8,589,685
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		-	-
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S	136		1,077,331,633	908,843,896
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		-	-

Овие финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот и Надзорниот Одбор на Друштвото на 21 февруари 2024.

Александра Шкемби
Антова

Претседател на УО

Љубица Димовска

Директор на Финансии
Л.Б. 0107201

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ
Година што завршува на 31 декември 2022 година

Позиција	Број на по	Акционерск и капитал	Преми на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревализационен резерв	Нераспред. доб или пренесена загуба	Добивка (со знак +)/ загуба	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	215,706,400	-	-	-	-	-	-	-	-	(19,017,690)	21,737,235	218,425,945
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	215,706,400	-	-	-	-	-	-	-	-	(19,017,690)	21,737,235	218,425,945
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,704,730	21,704,730
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,704,730	21,704,730
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	2,719,545	-	-	-	2,719,545	-	-	19,017,690	(21,737,235)	-
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	2,719,545	-	-	-	2,719,545	-	-	19,017,690	(21,737,235)	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	215,706,400	-	2,719,545	-	-	-	2,719,545	-	-	-	21,704,730	240,130,675

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Година што завршува на 31 декември 2023 година (продолжение)

Позиција	Број на по	Акционерск и капитал	Пре мии на еми тир ани акц ии	Законски резерви	Стату- тарни резер ви	Резер ви за сопств ени акции	Остан ати резер ви	Вкупно резерви	Откуп ени сопств ени акции	Ревал ориза циона резер ва	Нераспред. доб или пренесена загуба	Добивка (со знак +)/ загуба	Вкупно капитал и резерви
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+ 6	8	9	10	11	12=1+2+7- 8+9+10+11
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	215,706,400		2,719,545				2,719,545				21,704,730	240,130,675
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	215,706,400	-	2,719,545	-	-	-	2,719,545	-	-	-	21,704,730	240,130,675
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	7,234,910	-	-	-	7,234,910	-	-	14,469,820	-21,704,730	-
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	7,234,910	-	-	-	7,234,910	-	-	14,469,820	-21,704,730	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	7,234,910	-	-	-	7,234,910	-	-	14,469,820	-21,704,730	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	215,706,400	-	9,954,455	-	-	-	9,954,455	-	-	14,469,820	34,081,274	274,211,949

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

Година што завршува на 31 декември 2023 година

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	312,778,480	297,088,893
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	307,261,662	276,090,253
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	-	-
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	5,516,818	20,998,640
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	178,258,163	173,416,176
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	48,568,918	51,479,404
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	1,254,509	765,578
4. Надоместоци и други лични расходи	310	16,675,416	14,321,963
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	80,535,149	84,380,664
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	7,564,381	9,487,003
8. Останати одливи од редовни активности	314	23,659,790	12,981,564
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	134,520,317	123,672,717
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	78,659,616	152,255,454
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	15,331,701
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	46,944,113	86,857,000
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	23,353,815	41,478,746
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	8,361,688	8,588,007

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

Година што завршува на 31 декември 2023 година (продолжение)

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	213,339,105	277,484,099
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	441,653	253,812
2. Одливи по основ на материјални средства	328	3,548,705	7,092,692
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	2,934,206	5,027,328
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	100,333,857	138,734,337
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	106,080,684	126,375,930
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317- 326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326- 317)	336	134,679,489	125,228,645
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	391,438,096	449,344,347
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	391,597,268	450,900,275
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	0	0
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	159,172	1,555,928
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	14,208,517	16,112,566
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	1,280,239	(348,121)
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	15,329,584	14,208,517

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Друштвото за осигурување УНИКА Лајф АД Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско Друштво регистрирано во Република Северна Македонија, основано на 29 Јуни 2011 година од страна на СИГАЛ УНИКА ГРОУП ш.а Тирана, а на 18 октомври 2011 година Друштвото започна со вршење на работи од областа на осигурување.

Како основач со 100% сопственост на капиталот се јавува Сигал Уника Груп Австрија Ш.А Тирана, со сопственост на 35.000 обични акции со номинална вредност од 100 евра. Крајно матично друштво Uniq Österreich Versicherungen AG.

Седиштето на Друштвото е на бул Илинден бр. 1, 1000 Скопје.

Друштвото врши работи од областа на животното осигурувањето.

На 31 декември 2023 Друштвото има 25 вработени (2022: 23 вработени).

Друштвото врши само работи од областа на осигурувањето и тоа: склучување и исполнување на договори за животно осигурување. Предмет на работење на Друштвото е вршење на работи на животно осигурување во согласност со Законот за Супервизија во Осигурувањето преку следните класи на осигурување:

1. Живот Плус

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот (мешано осигурување) во случај на смрт или доживување со учество во добивка
- ✓ Дополнително осигурување од несреќен случај (незгода) со осигурување на живот
- ✓ Дополнително патничко здравствено осигурување со осигурување на живот
- ✓ Период на осигурување од 5 до 30 години
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 14 до 65 години

2. Живот Плус Здравје

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот (мешано осигурување) во случај на смрт или доживување со учество во добивка
- ✓ Дополнително осигурување од несреќен случај (незгода) со осигурување на живот
- ✓ Дополнително здравствено осигурување со фиксен надомест со осигурување на живот
- ✓ Период на осигурување од 5 до 30 години
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 14 до 65 години

3. Лојалност

Карактеристики на продукт

- ✓ Договорувач на осигурување е правно лице
- ✓ Осигурено лице е физичко лице вработено кај договорувачот
- ✓ Минимален период на осигурување е 5 години
- ✓ Пристапна старост на осигуреникот е од 15 до 65 години
- ✓ Корисници на осигурувањето ќе бидат лицата наведени од страна на осигуреникот

4. Колективно животно осигурување

Карактеристики на продукт

- ✓ Период на осигурување минимум 5 години
- ✓ Пресметковна пристапна старост се зема 36 години
- ✓ Минимална премија за осигурување 60 евра
- ✓ Една осигурителна сума во случај ан доживување
- ✓ Една осигурителна сума во случај на смрт
- ✓ Продуктот е со учество во добивка

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (продолжение)

5. Комфорт

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот во случај на смрт или доживување, како и во случај на настанување на болестите покриени со осигурувањето.
- ✓ Со продуктот се осигурени и сите деца на осигуреникот од осигурен случај – настанување на болести покриени со осигурувањето.
- ✓ Период на осигурување е од 5 до 25 години.
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 14 до 65 години
Осигурувањето треба да заврши во календарската година во која осигуреникот ќе наврши 70 години старост.

6. Кредит Лајф

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачка осигурена сума
- ✓ Периодот на осигурување е ист со периодот на исплата на кредитот
- ✓ Премијата за осигурување е различна согласно пристапната старост на клиент и соодветната осигурена сума во годината за која се пресметува
- ✓ Пристапна старост на осигуреникот е минимум 18, меѓутоа истата не може да биде поголема од 70 години
- ✓ Осигурената сума се исплаќа во случај на смрт или трајна целосна работна неспособност на осигуреникот
- ✓ Продуктот не е со учество во добивка

7. Ризико

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот во случај на смрт
- ✓ Дополнително осигурување од несреќен случај (незгода) со осигурување на живот
- ✓ Дополнително здравствено осигурување со фиксен надомест со осигурување на живот
- ✓ Период на осигурување од 5 до 30 години
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 14 до 60 години

8. Ризико Кредит

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачка осигурена сума
- ✓ Период на осигурување е поврзан со периодот на исплата на кредитот и може да биде од 1 до 30 години
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 18 до 70 години
- ✓ Во случај кога две или повеќе лица се осигурени за истиот кредит, осигурената сума ќе се подели пропорционално помеѓу овие лица, освен ако не е поинаку договорено со полисата.
- ✓ Кај договорите со годишно и под годишно плаќање периодот на плаќање е 70% од периодот на осигурување.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (продолжение)

9. Футура

Карактеристики на продукт

- ✓ долгорочно штедење и финансиска заштита на детето.
- ✓ Осигуреник може да биде дете од неговото раѓање до 13 годишна старост во моментот на стапување на осигурувањето.
- ✓ Договор се заклучува со осигурително покритие до навршување на 18 години од животот на осигуреникот
- ✓ можност за договарање на дополнително осигурување (дневен надомест за болнички престој поради болест или несреќа, фиксен надомест во случај на кршење на коски и зглобови, хируршки интервенции).
- ✓ Осигурената сума може да се искористи
  - ☐ Еднократно (со навршување на 18 години) - осигуреникот ја добива осигурената сума на која и се додава и остварената добивка.
  - ☐ Ануитетно – во вид на месечна или годишна рента во наредните 4 до 7 години (стипендија за школување) на која и се додава и остварената добивка.
  - ☐ Еднократно за венчавање (најдоцна до навршување на 25 години) - доколку осигуреникот стапи во брак од навршување на 18 до 25 години, договорената осигурена сума, на која и се додава и остварената добивка, ќе биде исплатена кога осигурениот случај „брак“ ќе се склучи.

10. Јунит Линк

Карактеристики на продукт

- ✓ Осигурување на живот во случај на смрт или доживување каде вложувањата се вршат во инвестициони фондови, каде осигуреникот го носи инвестициониот ризик,
- ✓ Период на осигурување е од 5 до 30 години.
- ✓ Може да се осигурат сите здрави лица на возраст од 18 до 70 години
Осигурувањето треба да заврши во календарската година во која осигуреникот ќе наврши 75 години старост.

Членови на Управен одбор и Надзорен одбор

Членовите на Управниот Одбор во текот на 2023 и 2022 година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Александра Шкемби, претседател на УО;
- Агрон Таири, член на УО; и
- Аднан Емровски, член на УО.

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Авни Понари, Претседател на Надзорен Одбор;
- Елвис Понари, Член на Надзорен Одбор;
- Едвин Хоџај, Член на Надзорен Одбор; и
- Гералд Мулер, Член на Надзорен Одбор.

Финансиските извештаи беа одобрени за издавање од Управен и Надзорен Одбор на 21 февруари 2024 година.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Овие финансиски извештаи, во сите материјални износи се подготвени во согласност со Законот за супервизија на осигурување (Службен весник на РСМ бр. 27/02 и сите последователни промени) и Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РСМ бр. 28/04 и сите последователни промени), како и дополнителната законска и подзаконска регулатива пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Согласно, оваа регулатива Друштвото го применува Правилникот за водење сметководство (Издадени во Службен весник на РСМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/11) за изготвување на овие финансиски извештаи. Во овој правилник беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32, кои беа издадени. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи го и МСФИ1), беа првично објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Дополнително, Друштвото ги применува одредбите од Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

Овие финансиски извештаи се презентирани во согласност со Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Службен весник на РСМ бр. 5/11 и сите последователни промени).

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Функционалната и известувачка валута на Друштвото е македонски денар ("Денар"). Сите износи во финансиските извештаи и соодветните белешки се прикажани во денари, освен доколку не е наведено поинаку.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Класификација на договорите за осигурување

Договорите за осигурување се дефинираат како договори со кои Друштвото прифаќа значаен осигурителен ризик при отпочнувањето на договорот, согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен иден осигурен настан неповолно влијае на осигуреникот.

Важноста на осигурителниот ризик зависи истовремено од веројатноста на осигурителниот настан и степенот на потенцијалниот ефект.

Кога еден договор ќе биде класифициран како договор за осигурување, тој важи како таков до истекот на неговиот рок на важност, односно се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат, дури и ако осигурителниот ризик значајно се намали во текот на тој период.

Раководството на Друштвото верува дека сите склучени договори со осигурениците и договорите за реосигурување се во согласност со дефиницијата за договори за осигурување.

3.2 Признавање на приходи

Бруто приходи од премии

Бруто полисираната премија е резултат на договори за осигурување, што според лиценцата на компанијата издадена од Агенцијата за супервизија на осигурување опфаќа и животно осигурување (редовни договори за животно осигурување и договори за осигурување на живот каде осигуреникот го сноси инвестицискиот ризик) и дополнително осигурување на животно осигурување (осигурување од несреќи и здравствено осигурување).

Бруто полисираната премија за животно осигурување и бруто полисирана премија за дополнително осигурување ги опфаќа сите износи на премија за осигурување што се достасани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за животно осигурување и бруто полисирана премија за дополнителното осигурување на животно осигурување, вклучува: единечна платена премија врз основа на договорите за осигурување активни за време на пресметковниот период или премии на рати доспеани во текот на пресметковниот период во случаи кога, според договорот на осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Резерва за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Приходи од камати

Приходите од камати се признаваат во добивката за годината како што настануваат, земајќи го методот на ефективна каматска стапка.

3.3 Реосигурување

Друштвото предава дел од премијата во реосигурување во своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Трошоци по основ на штети по договори за осигурување

Настанатите, пријавените и исплатените штети се признаваат како трошок врз основа на фактички исплатените износи на осигурениците кои ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на штетите коишто произлегуваат од настани што се случиле во текот на годината и се еднакви на износите утврдени на пресметковна основа бидејќи настануваат во истиот сметководствен период.

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата. Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани на следниов начин:

- Резервациите за настанати, но непријавени штети се пресметуваат како сооднос со резервите за настанати, и пријавени штети.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основните за мерење.

Други технички резерви се издвојуваат за планираните идни обврски и ризици од поголеми штети кои произлегуваат од осигурително покритие за одговорност на одредени ризици и обврски согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

3.5 Наеми

Друштвото дава и зема недвижности под закуп по основ на оперативни наеми. Приходите и расходите по основ на наемнини се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во рамките на времетраењето на наемот.

3.6 Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плаќаат од страна на Друштвото во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

Друштвото на 31 декември 2023 година има издвоено резерви за отпремнини во износ од 496,864 денари (31 декември 2022 година: 532,379 денари).

3.7 Износи искажани во странска валута

Трансакциите извршени во странски валути се евидентираат според курсот кој важи на денот на трансакцијата. На секој известувачки датум, монетарните средства и обврски искажани во странски валути се преведуваат во денари по курсот на Народна Банка на Република Северна Македонија на крајот на периодот на известување. Позитивните и негативните курсни разлики што произлегуваат од трансакциите во странски валути се вклучуваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат. Официјалните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите деноминирани во странска валута на 31 декември 2023 и 2022 година, се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
ЕУР	61.4950	61.4932

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатната добивка, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби. Овие корекции главно се однесуваат на зголемување на даночната основа за одредени трошоци кои не се признаваат за целите на оданочувањето.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка за фискалната 2023 и 2022 година, Друштвото го извршува согласно измените во Законот за данокот на добивка, односно 10% на остварената добивка, вклучувајќи го и даночниот ефект на приходи и трошоци кои се неоданочиви или необитни при утврдувањето на оданочивата добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се признава на разликата помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочивата добивка, и се евидентира со примена на методот на обврска.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики и одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во кој што постои веројатност дека ќе постои добивка којашто ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночни стапки (и закони за даноци) коишто важат на крајот на периодот на известување.

3.9 Недвижности и опрема

Мерење при почетно признавање

Недвижности

Друштвото поседува недвижности, односно земјиште и деловни објекти, кои што служат за дејноста и кои што не служат за дејноста. Без разлика на нивната класификација, при почетното признавање Друштвото ги мери недвижностите по пониската од нивната набавна вредност и проценетата вредност. Набавната вредност ја вклучува набавната цена, зголемена за сите неповратни царини и даноци на набавка, и за сите трошоци коишто директно можат да се припишат на носење на средството до локацијата и состојбата во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството. Проценетата вредност ја претставува вредноста на недвижностите добиена од страна на независен овластен проценител. Доколку проценетата вредност е пониска од набавната вредност, износот на загубата се евидентира директно во загубата или добивката за периодот.

Опрема

При почетното признавање Друштвото ја мери опремата по набавната вредност. Набавната вредност ја вклучува набавната цена, зголемена за сите неповратни царини и даноци на набавка, и за сите трошоци коишто директно можат да се припишат на носење на средството до локацијата и состојбата во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Недвижности и опрема (продолжение)

Последователно мерење

Недвижностите и опремата кои служат за вршење на дејност и кои што не служат за дејноста, последователно по почетното признавање се мерат според нивната почетна набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување. Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно се капитализираат. Останатите последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корисност на ставката вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во билансот на успех кога настануваат. Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционален метод, на тој начин што се отпишува набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на траење. Вложувањата во туѓи објекти се амортизираат според пократкиот период од корисниот век на употреба и договорот за наем. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Годишните стапки на амортизација се како што следи:

Градежни објекти	2.5% -5%
Мебел и опрема	10% - 25%
Вложувања во туѓи објекти	17%

Добивките или загубите остварени со отуѓување или ставање надвор од употреба на недвижностите и опремата се определуваат како разлика помеѓу приливите од продажба и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат во билансот на успех.

Недвижностите кои не служат за вршење на дејност се мерат според амортизирана набавна вредност.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постои индикација дека средствата можеби се оштетени. Доколку постои таква индикација, Друштвото ја проценува надоместувачката вредност на средството. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Проценетиот корисен век на градежните објекти кои служат за вршење на дејност и опремата и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

3.10 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се посебно набавени средства и истите се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација, како и за акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои. Нематеријалните средства вклучуваат компјутерски софтвер кој е набавен одделно од хардверот. Трошокот за софтверот се амортизира со употреба на праволиниски метод на проценетиот век на траење кој изнесува 5 години. На крајот на секоја година Друштвото врши анализа на сметководствените вредности на нематеријалните средства и проценува дали постојат индикации кои укажуваат дека средствата се оштетени. Доколку постојат какви било навестувања, се утврдува проценетата надоместувачка вредност на средството, и доколку истата е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

Проценетиот корисен век на нематеријалните средства и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.11 Загуби поради оштетување на материјалните и нематеријалните средства

Друштвото редовно ги разгледува сметководствените вредности на материјалните и нематеријалните средства. Доколку постојат какви било навестувања дека овие средства се оштетени, се проценува надоместувачката вредност на средството со цел да се одреди степенот на загуба поради оштетување. Доколку проценетата надоместувачка вредност на средството е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност. Загубата поради оштетување се признава како трошок во тековниот период. Анулирањето на загубата поради оштетување веднаш се признава како приход.

3.12 Финансиски инструменти

Финансиските средства се признаваат во моментот кога Друштвото станува страна во договорните обврски по овој инструмент. Финансиските средства почетно се признаваат по објективната вредност.

Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: дадени кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување, средства расположливи за продажба и финансиски средства по објективната вредност преку билансот на успех. Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Финансиските обврски се класификувани и се вреднуваат како финансиски обврски прикажани по амортизирана вредност.

Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на средствата во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

3.12.1 Кредити и побарувања

Дадените кредити и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котираат на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

3.12.2 Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се финансиски средства со фиксни плаќања и краткорочни фиксни рокови на доспевање со што Друштвото има намера и можност за нивно чување до доспевање. Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Нереализираните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи и расходи за периодот.

Амортизираната набавна вредност претставува вредност на сите идни парични текови дисконтирани со примена на ефективната каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната, дисконтираната вредност на сите идни парични текови се сведува на трошокот на набавка при почетното мерење, и претставува интерна стапка на принос на финансиското средство.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства кои се чуваат до доспевање се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на соодветните финансиски средства. Намалување на износот на загубата поради обезвреднување се евидентира преку добивката или загубата во периодот.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.12.3 Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во останатата сеопфатна добивка и се прикажуваат во ревалоризационата резерва во капиталот. Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена, помеѓу запознаени, спремни странки во трансакција. Доколку пазарот за финансиски инструменти не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност со користење на техники за вреднување. Целта на примена на техники на вреднување е да се утврди која ќе биде цената на трансакција на датумот на мерењето под пазарни услови, мотивирани од нормални бизнис размислувања. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата. На датумот на билансот на состојба Друштвото нема финансиски средства расположливи за продажба

3.12.4 Финансиски средства за тргување

Вложувањата во финансиски средства за тргување почетно се признаени по објективна вредност на денот на плаќање или по набавна вредност, а трансакциските трошоци директно се признаваат во билансот на успех. Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена, помеѓу запознаени, спремни странки во трансакција. Доколку пазарот за финансиски инструменти не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност со користење на техники за вреднување. Целта на примена на техники на вреднување е да се утврди која ќе биде цената на трансакција на датумот на мерењето под пазарни услови, мотивирани од нормални бизнис размислувања. За финансиските средства за тргување, ефектите од вреднување кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех, директно се признаваат во билансот на успех како и курсни разлики за хартии од вредност кои се деноминирани во странски валути.

3.12.5 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложени на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

3.12.6 Исправка на вредност на побарувања од купувачи

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во Правилникот.

Во согласност со Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Друштвото ги класификува побарувањата по основ на премии за осигурување во ризични категории, според староста на побарувањата. Ризичните категории на доспеаните ненаплатени побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година се како што следи:

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.12.5 Исправка на вредност на побарувања од купувачи (продолжение)

Категорија	Критериум
Категорија А	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги исполниле на датумот на достасување, и доцнат во измирувањето на своите обврски најмногу 30 дена од датумот на достасувањето на побарувањето
Категорија Б	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 31 ден до 60 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија В	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 61 ден до 120 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Г	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 121 ден до 270 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Д	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле во период од 271 ден до 365 дена од датумот на достасување на побарувањето
Категорија Ѓ	Побарувања од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги измириле над 365 дена од датумот на достасување на побарувањето, како и тужени побарувања

Пресметката на исправката на вредност се врши со примена на следниве проценти на исправка на бруто износ на побарувањето, според ризичната категорија:

Ризична категорија	% на исправка на вредност
Категорија А	0%
Категорија Б	10% - 30%
Категорија В	31% - 50%
Категорија Г	51% - 70%
Категорија Д	71% - 90%
Категорија Ѓ	100%

3.12 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Не постојат финансиски обврски кои би се класифицирале како сопственички инструменти, бидејќи Друштвото не склучило било каков договор со којшто се обезбедува право на учество во остатокот на нето средствата на Друштвото по одземање на сите негови обврски.

Финансиските обврски се класифицирани како обврски спрема добавувачите, останати обврски и позајмици.

3.13.1 Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврските спрема добавувачи и другите обврски се прикажани според нивната номинална вредност.

3.13.2 Позајмици

Позајмиците почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакцијата. Позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределувањето на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската.

3.13.3 Депризнавање на финансиски обврски

Друштвото ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.14 Резервации

Резервациите се признаваат во случај кога Друштвото има тековни обврски (законски или изведени) кои се резултат на минати настани, а за кои е веројатно дека Друштвото ќе биде обврзано да ги плати и за кои износот може веродостојно да се процени. Износот признаен како резервација ја претставува најдобрата проценка на потребниот износ за измирување на тековната обврска на крајот на периодот на известување, земајќи ги предвид ризиците и неизвесностите кои ја опкружуваат обврската.

Онаму каде резервацијата се мери со користење на проценетите парични текови за подмирување на тековната обврска, нејзината сметководствена вредност претставува сегашна вредност на тие парични текови.

3.15 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
- Резерви за настанати, но непријавени штети;

3.15.1 Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. Во одредувањето на очекуваните трошоци Друштвото ги вклучува расположливите информации за:

- Изготвените технички извештаи кои се однесуваат на настанати материјални загуби или медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Затезна камата од судски спорови;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.16 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжение)

3.16.2 Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани на следниов начин:

- Резервациите за настанати, но непријавени штети се пресметуваат со метод на претпоставен коефициент на штети врз основа на анализа на коефициент на штета во претходни периоди.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основните за мерење.

Директни трошоци за обработка на штети

Директни трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети и претставуваат повеќе од 10% од сметководствената вредност на конкретната поединечна настаната, пријавена, но неисплатена штета.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се признаваат во моментот кога се идентификувани. Заради поедноставување на процесот на финансиско известување, Друштвото на секој датум на известување, го проценува постоењето на непризнаените директни трошоци за обработка на штети. Сите идентификувани директни трошоци веднаш се признаваат во добивката и загубата на Друштвото.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети, се мерат по недисконтираниот иден очекуван одлив на економски користи од Друштвото, намален за износите кои се веќе признаени во финансиските извештаи.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.16 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжение)

3.16.4 Резерви за трошоци за обработка на штети (продолжение)

Индириктни трошоци за обработка на штети

Индириктните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети и на крајот на периодот на известување не можат да се идентификуваат или веродостојно да се измерат.

Резервите за индириктни трошоци за обработка на штети, се пресметуваат како процент од резервата за настанати пријавени и непријавени штети, во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви.

3.16.5 Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депризнаваат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот исплата, Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

3.17 Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

3.18 Математичка резерва

Математичката резерва по сите договори за осигурување е пресметана со нето проспективна метода. При пресметка се користени следниве податоци:

- Стапка на цилмеризација: 3.5%
  - Каматна стапка: од 1% до 2.7% во зависност од продуктот и периодот на почеток на полисите.
- Таблицы на веројатност: Македонски таблицы на смртност 2006-2008 година, Хрватски таблицы на смртност 2010-2012 година и Српски таблицы на смртност 2002 година

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.19 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

3.20 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во државните пензиски фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како трошок кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Останати долгорочни користи за вработените

Во согласност со локалните регулативи, Друштвото исплаќа две просечни плати на своите вработени во моментот на пензонирање и јубилејни награди во согласност со Општиот колективен договор. Користите за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Нема дополнителни обврски во однос на пензонирањето. Според законите и прописите што се применуваат во Северна Македонија, Друштвото нема обврска да плати неискористено годишно отсуство доколку вработените сами решат да не ги користат нивните неискористени денови за годишен одмор.

3.21 Вложувања во средства по основ на договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик (Јунит линк)

Вложувањата во инвестициони фондови се однесуваат на производи кај кои осигуреникот го превзема инвестициониот ризик, при што Договорувачот нема гарантирана сума при истек на осигурувањето и нема гарантирана откупна вредност. Со премијата за вложување, Осигурувачот купува удел во инвестицискиот фонд наведено во Понудата и Полисата која е издадена при склучување на Договорот за осигурување на живот. Вложувањата во инвестициони фондови се класифицирани како финансиски средства чувани за тргување и се признаваат и мерат согласно сметководствената политика објаснета во белешка 3.12.4. Уделите купени во корист на овие договори се вреднуваат на секој датум на известување користејќи ја вредноста на средствата на фондот на ниво на удел. Вреднувањето на уделот се пресметува и објавува јавно од страна на отворениот инвестициски фонд. Ова е стапката по која инвеститорот може да ја купи или продаде единицата на учество од издавачот. Друштвото претпоставува дека издавачот т.е. отворениот инвестициски фонд, како субјект подложен на посебна супервизија, користи потврдени единици за да ја утврди објективната вредност. Покрај тоа, инвестициските фондови се субјекти чии законски извештаи подлежат на задолжителна ревизија од страна на друштво за ревизија како и ризикот од вреднување е минимизиран преку независна проверка што ја извршува депозитарната банка на фондот.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.22 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест на адекватноста на обврските на секој датум на известување во согласност со МСФИ 4, со цел да процени дали неговите признаени обврски од осигурување се адекватни. Друштвото изврши пресметка на дополнителните потребни резерви за неистечени ризици, на нето основа по класа на осигурување. Врз основа на овој тест, Друштвото немаше потреба да креира дополнителни резерви во своите финансиски извештаи.

3.23 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

Поврзани субјекти се членките на UNIQA групацијата и клучниот раководен персонал.

3.24 Значајни настани и трансакции

Економска криза предизвикана од конфликтот помеѓу Русија и Украина

Финансиски извештаи на 31 декември 2023 година се подготвени врз основа на претпоставката дека Друштвото ќе продолжи да работи според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

Макроекономските услови во кои Друштвото ќе ја остварува својата активност во текот на 2024 година се условени од продолжените геополитички тензии од конфликтот помеѓу Русија и Украина, можното продлабочување на енергетската криза, бавното постпандемично закрепнување, како и домашните политички случувања. Ваквиот амбиент неповолно делува врз изгледите за раст на домашната економија и може да резултира во претпоставки и проценки кои бараат преоценување, што може да доведе до материјално прилагодување на сметководствената вредност на средствата и обврските во рамките на следните финансиски години.

Во моментот на издавање на овие финансиски извештаи е тешко да се процени понатамошното влијание врз работењето на Друштвото. Затоа, Друштвото изврши проценка дека ќе биде способно да го продолжи своето работење според принципот на континуитет. До датумот на ревидираните финансиски извештаи, Друштвото продолжува да ги исполнува своите обврски како што доспеваат.

Друштвото ќе ги презема сите неопходни активности за прилагодување кон новонастанатите состојби, при што и во следниот период ќе биде фокусирано на одржување на квалитетот на услугите и изнаоѓање флексибилни решенија на барањата на клиентите, ефикасно управување со трошоците, унапредување на доброто корпоративно управување и на практиките за одржлив развој. Раководството на Друштвото верува дека претпоставката за континуитет на Друштвото е соодветна и дека Друштвото ќе продолжи да функционира според принципот на континуитет.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

3.25 КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

Презентацијата на финансиските извештаи, бара од Раководството на Друштвото да користи најдобро можни проценки и разумни претпоставки, кои имаат ефект на презентираниите вредности на средствата и обврските, обелоденувањето на потенцијалните побарувања и обврски на денот на составувањето на финансиските извештаи, како и на приходите и расходите во текот на периодот на известувањето. Овие проценки и претпоставки се засновани на информации кои се расположливи на денот на составување на финансиските извештаи. Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на крајот на периодот на известување, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни прилагодувања на сметководствената вредност на средствата и обврските.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

Класификација на договорот за осигурување

Договорите за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик се класифицирани како договори за осигурување, врз основа на расудувањето на Раководството на Друштвото дека постои пренос на значителен осигурителен ризик од осигуреникот на Друштвото.

Корисен век на средствата

Одредувањето на корисниот век на средствата се заснова на искуството за слични такви средства, како и очекуваниот технолошки развој и промени во пошироката економија, индустриските фактори или локалните пазари. Соодветноста на проценките на корисните векови на средствата редовно се прегледуваат за значајни промени во употребените претпоставки.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

4. НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Бруто полисирани премии	307,157,471	285,400,692
Промена во преносната премија	1,072,340	(2,506,531)
Бруто приходи од премии	308,229,811	282,894,161
Преотстапени премии за реосигурување и соосигурување	(1,338,753)	(898,755)
Трошоци за реосигурување	(1,338,753)	(898,755)
Нето приходи од осигурување	306,891,058	281,995,406

Движењето на нето приходите приходите од осигурување по класи на осигурување за годината што завршува на 31 декември 2023 година е како што следи:

	Бруто полисирана премија	Промени во преносната премија	Преотстапени премии за реосигурување и соосигурување	Нето приходи од осигурување
Живот	178,628,400	-	(1,338,753)	177,289,647
Здравствено осигурување	4,280,664	-	-	4,280,664
Незгода	12,802,774	1,072,340	-	13,875,114
Јунит Линк (договори каде што осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик)	111,445,633	-	-	111,445,633
	307,157,471	1,072,340	(1,338,753)	306,891,058

Движењето на нето приходите приходите од осигурување по класи на осигурување за годината што завршува на 31 декември 2022 година е како што следи:

	Бруто полисирана премија	Промени во преносната премија	Преотстапени премии за реосигурување и соосигурување	Нето приходи од осигурување
Живот	167,767,268	-	(898,755)	166,868,513
Здравствено осигурување	3,810,738	-	-	3,810,738
Незгода	11,074,836	(2,506,531)	-	8,568,305
Јунит Линк	102,747,850	-	-	102,747,850
	285,400,692	(2,506,531)	(898,755)	281,995,406

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ И ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА, НЕТО

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Приходи од наемнини	4,344,406	2,938,230
Реализирани добивки од фондови и продажба на земјиште и градежни објекти	53,690	1,019,637
Приходи од камати	15,100,821	11,480,090
Останати приходи од вложувања		
Приходи од амортизација на дисконт	822,976	709,043
Нереализирани добивки од промена на објективната вредност на финансиски средства кои ја покриваат математичката резерва	24,752,362	6,091,933
Останато	1,876,651	1,110,066
Вкупно останати приходи од вложувања	27,451,989	7,911,042
Реализирани добивки од продажба на финансиски средства во портфолио за тргување	53,690	3,424
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на финансиски средства за тргување кои не ја покриваат математичката резерва	2,917,412	1,325,883
	<u>49,922,008</u>	<u>24,678,306</u>

6. КУРСНИ РАЗЛИКИ, НЕТО

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Позитивни курсни разлики	1,913,505	713,281
Негативни курсни разлики	(1,922,064)	(1,522,556)
	<u>(8,559)</u>	<u>(809,275)</u>

7. НАСТАНАТИ ШТЕТИ И ПРОМЕНИ ВО РЕЗЕРВИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Настанати штети		
Бруто исплатени штети	48,679,555	51,677,647
Промени во резерви на штети	6,552,253	(284,376)
	<u>55,231,808</u>	<u>51,393,271</u>
Промени во математичка резерва		
Промени во математичка резерва	42,619,605	41,119,143
Намалено за математичка резерва предадена во реосигурување	(4,087)	(162,730)
	<u>42,615,518</u>	<u>40,956,413</u>
Промена во математичка резерва, каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	90,332,733	46,603,811
	<u>188,180,059</u>	<u>138,953,495</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

8. ТРОШОЦИ ЗА ПОПУСТИ И БОНУСИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Живот	553,474	510,796
Здравствено осигурување	5,248	8,272
Незгода	9,103	9,644
Јунит Линк	21,212	2,161
	<u>589,037</u>	<u>530,873</u>

9. ТРОШОЦИ ЗА ПРОВИЗИИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Бруто провизии за друштва за застапување во осигурувањето	47,016,801	43,746,266
Бруто провизии за застапници во осигурувањето	6,209,801	4,623,737
Бруто провизија за осигурително брокерски друштва	24,058,957	32,354,473
	<u>77,285,559</u>	<u>80,724,476</u>

10. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Нето плати за постојано вработени	10,947,409	9,502,717
Даноци и придонеси од плати	5,578,132	4,815,843
Останати трошоци за вработени	816,550	432,280
	<u>17,342,091</u>	<u>14,750,839</u>
Од кои:		
Бруто плати на вработени во внатрешна продажна мрежа	2,538,965	1,986,834
Бруто плати на останати вработени	14,803,126	12,764,005

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

11. ОСТАНАТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Трошоци за кирија	128,470	81,283
Трошоци за раководење	3,605,249	7,915,401
Трошоци за даноци и придонеси	1,575,311	4,561,652
Трошоци за одржување	1,888,809	2,601,059
Трошоци за ревизија	945,827	356,482
Трошоци за печатење на полиси за осигурување	484,623	384,070
Трошоци за репрезентација и маркетинг	1,715,302	2,034,586
Канцелариски материјали	272,184	345,758
Трошоци за весници и списанија	191,411	158,027
Трошоци за комунални услуги	1,406,011	1,589,132
Трошоци за банкарски услуги	500,459	388,027
Трошоци за резервирања за отпремнини, нето од приходи од ослободување	29,501	(138,769)
Патни трошоци	350,647	228,607
Останати трошоци	2,995,403	3,799,088
Вкупно останати административни трошоци	16,089,207	24,304,403
Трошоци за договор на дело	1,094,575	1,103,197
	17,183,782	25,407,600

12. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Финансирање на регулаторниот орган	1,979,331	1,461,512
Прекинати полиси	2,295,108	952,802
	4,274,439	2,414,314

13. ДАНОК НА ДОБИВКА

	Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
Добивка пред оданочување	38,619,294	24,732,183
Непризнаени расходи за даночни цели	6,760,905	5,542,346
Даночна основа за данок на добивка и даночно непризнаени расходи	45,380,199	30,274,528
Данок на добивка и даночно непризнаени расходи	4,538,020	3,027,453
Ефективна даночна стапка	11.75%	12.24%

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

14. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Движењето на нематеријалните средства за годината што завршува на 31 декември 2023 година е како што следи:

	Софтвер
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари 2023	3,522,683
Зголемување	<u>441,653</u>
Состојба на 31 декември 2023	<u><u>3,964,336</u></u>
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари 2023	2,620,366
Трошок за годината	<u>397,472</u>
Состојба на 31 декември 2023	<u><u>3,017,838</u></u>
Нето сметководствена вредност на	
31 декември 2023 година	<u>946,498</u>
31 декември 2023 година	<u><u>902,317</u></u>

Движењето на нематеријалните средства за годината што завршува на 31 декември 2022 година е како што следи:

	Софтвер
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари 2022	3,268,871
Зголемување	<u>253,812</u>
Состојба на 31 декември 2022	<u><u>3,522,683</u></u>
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари 2022	2,244,695
Трошок за годината	<u>375,671</u>
Состојба на 31 декември 2022	<u><u>2,620,366</u></u>
Нето сметководствена вредност на	
31 декември 2022 година	<u>902,317</u>
31 декември 2022 година	<u><u>1,024,176</u></u>

На 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема нематеријални средства за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Друштвото.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

15. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА

Движењето на материјалните средства за годината што завршува на 31 декември 2023 година е како што следи:

	Година што завршува на 31 декември 2023						
	Градежни објекти	Вложување во туѓи објекти	Вкупно градежни објекти за вршење на дејноста	Вкупно градежни објекти кои не служат за вршење на дејноста	Опрема	Возила	Вкупно матери- јални средства
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2023	55,878,453	3,012,906	58,891,359	46,580,391	3,512,046	4,772,433	113,756,229
Набавки	1,467,104	-	1,467,104	2,934,206	2,081,601	-	6,482,911
Продажби	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	<u>57,345,557</u>	<u>3,012,906</u>	<u>60,358,463</u>	<u>49,514,597</u>	<u>5,593,647</u>	<u>4,772,433</u>	<u>120,239,140</u>
Акумулирана амортизација							
Состојба на 1 јануари 2023	3,740,628	3,012,906	6,753,534	3,087,706	2,500,047	3,551,382	15,892,669
Трошок за годината	1,396,963	-	1,396,963	1,164,509	565,471	586,105	3,713,048
Продажби	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	<u>5,137,591</u>	<u>3,012,906</u>	<u>8,150,497</u>	<u>4,252,215</u>	<u>3,065,518</u>	<u>4,137,487</u>	<u>19,605,717</u>
Нето сметководствена вредност на							
31 декември 2023 година	<u>52,207,966</u>	<u>-</u>	<u>52,207,966</u>	<u>45,262,382</u>	<u>2,528,129</u>	<u>634,946</u>	<u>100,633,423</u>
31 декември 2022 година	<u>52,137,825</u>	<u>-</u>	<u>52,137,825</u>	<u>43,492,685</u>	<u>1,011,999</u>	<u>1,221,051</u>	<u>97,863,560</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

15. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (продолжение)

Движењето на материјалните средства за годината што завршува на 31 декември 2022 година е како што следи:

Година што завршува на 31 декември 2022							
	Градежни објекти	Вложување во туѓи објекти	Вкупно градежни објекти за вршење на дејноста	Вкупно градежни објекти кои не служат за вршење на дејноста	Опрема	Возила	Вкупно матери- јални средства
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2022	48,915,600	3,012,906	51,928,506	56,884,764	3,382,207	4,772,433	116,967,910
Зголемување	6,962,853	-	6,962,853	5,027,328	129,839	-	12,120,020
Пренос	-	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	(15,331,701)	-	-	(15,331,701)
Состојба на 31 декември 2022	<u>55,878,453</u>	<u>3,012,906</u>	<u>58,891,359</u>	<u>46,580,391</u>	<u>3,512,046</u>	<u>4,772,433</u>	<u>113,756,229</u>
Акумулирана амортизација							
Состојба на 1 јануари 2022	2,450,827	3,012,906	5,463,733	2,776,786	2,127,262	2,965,276	13,333,057
Трошок за годината	1,289,801	-	1,289,801	1,352,674	372,785	586,106	3,601,366
Продадено	-	-	-	(1,041,754)	-	-	(1,041,754)
Состојба на 31 декември 2022	<u>3,740,628</u>	<u>3,012,906</u>	<u>6,753,534</u>	<u>3,087,706</u>	<u>2,500,047</u>	<u>3,551,382</u>	<u>15,892,669</u>
Нето сметководствена вредност на							
31 декември 2022 година	<u>52,137,825</u>	<u>-</u>	<u>52,137,825</u>	<u>43,492,685</u>	<u>1,011,999</u>	<u>1,221,051</u>	<u>97,863,560</u>
31 декември 2021 година	<u>46,464,773</u>	<u>-</u>	<u>46,464,773</u>	<u>54,107,978</u>	<u>1,254,945</u>	<u>1,807,157</u>	<u>103,634,853</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

15. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (продолжение)

Раководството проценува дека на ден 31 декември 2023 објективната вредност на недвижностите не се разликува значајно од сметководствената вредност. Во текот на 2023 година дел од недвижностите ги има дадено под наем и има остварено приходи во вкупен износ од 4,344,406 денари (Белешка 5). На 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема недвижности и опрема за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Друштвото.

16. ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	31 декември 2023	31 декември 2022
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	20,054,478	5,544,865
Должнички хартии со рок на достасување над една година	339,741,694	309,298,811
	<u>359,796,172</u>	<u>314,843,676</u>

Финансиските вложувања кои се чуваат до доспевање во износ од 359,796,172 денари (2022: 314,843,676 денари) се однесуваат на државни обврзници со каматни стапки од 1.4% до 6.15% (2022: од 1.4% до 5.48%). Вложувањата се состојат од обврзници за денационализација со рок на доспевање од 10 години, Државни записи со рок на доспевање од 1 година и државни обврзници издадени од Министерството за Финансии со рок до 30 години

17. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

Финансиските вложувања за тргување во износ од 34,026,923 денари на 31 декември 2023 година (31 декември 2022: 27,117,189 денари) во целост се однесуваат на вложувања во отворени инвестициски фондови (парични фондови), кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија, кои служат за покривање на математичка резерва и вложувања од капитал.

18. ДЕПОЗИТИ ВО БАНКИ И ДАДЕНИ ЗАЕМИ

	31 декември 2023	31 декември 2022
Депозити		
- во странска валута	166,897,430	170,575,588
- во денари	115,615,406	103,500,000
Дадени краткорочни заеми	<u>14,771,823</u>	<u>3,757,979</u>
	<u>297,284,659</u>	<u>277,833,567</u>

Друштвото во текот на 2023 година дел од своите средства ги има вложено во 5 комерцијални банки во Република Северна Македонија. Со состојба на 31 декември 2023 година депозитите во денари се во износ од 115,615,406 денари (31 декември 2022 година: 103,500,000 денари), а депозитите во странска валута се во износ од 166,897,430 денари (31 декември 2022 година: 170,575,588 денари) и со распон на каматни стапки од 0.1% до 3.7% и рокови на орочување од 2 до 5 години (2022: распон на каматни стапки од 0.1% до 3.7% и рокови на орочување од 2 до 5 години).

Дадени краткорочни заеми во износ од 14,771,823 денари (2022: 3,757,979 денари) се однесуваат на дадени заеми на физички лица врз основа полиси за животно осигурување кои се заложени како колатерал.

19. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК

Финансиските вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик во износ од 220,434,930 денари на 31 декември 2023 година (31 декември 2022: 130,102,197 денари), во целост се однесуваат на вложувања во отворени инвестициски фондови во земјата. Промената на објективната вредност на овие вложувања се евидентира во билансот на успех на Друштвото.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

20. ПОБАРУВАЊА ЗА ПРЕМИИ

	31 декември 2023	31 декември 2022
Побарувања за премии за осигурување	38,820,398	37,508,079
Исправка на вредноста	(12,338,333)	(7,245,505)
	<u>26,482,065</u>	<u>30,262,574</u>

Движењето на исправката на вредност за побарувањата за премии за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	Година што завршува на 31 декември 2023	31 декември 2022
На 1 Јануари	7,245,505	9,045,664
Трошок/(ослободување за годината) за годината	5,092,828	(1,800,159)
На 31 Декември	<u>12,338,333</u>	<u>7,245,505</u>

21. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	31 декември 2023	31 декември 2022
Побарувања по основ на камати	21,116,881	14,720,972
Останати побарувања по основ на вложувања	193,665	118,479
Побарување по основ на наемнини	361,647	289,087
Останати побарувања	352,818	214,019
	<u>22,025,011</u>	<u>15,342,557</u>

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	31 декември 2023	31 декември 2022
Сметки во банки:		
- во денари	13,077,644	12,563,249
- во странска валута	2,241,748	1,630,616
Пари во благајна:		
- во денари	10,192	14,652
	<u>15,329,584</u>	<u>14,208,517</u>

23. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

На 31 декември 2023 акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 35.000 обични акции со номинална вредност од 100 ЕУР по акција. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието. Обичните акции даваат право на глас во собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката, право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Сопственик на 100% од акциите на Друштвото е СИГАЛ УНИКА ГРОУП ш.а Тирана Албанија.

Основно матично претпријатие на Друштвото е UNIQA Insurance Group AG Vienna, Austria.

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Дивиденди

Во текот на 2023 и 2022 година Друштвото нема исплатено дивиденда. По датумот на известување, Друштвото нема објавено дивиденди.

24. БРУТО РЕЗЕРВИ ЗА ШТЕТИ

Состојбата на резервите за штети на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Преносна премија	6,124,583	7,196,923
Математичка резерва	531,848,817	489,229,212
Бруто резерви за штети	11,410,728	4,858,475
	<u>549,384,128</u>	<u>501,284,610</u>
Математичка резерва за договори кај кои осигуреникот го превзема инвестициониот ризик	220,434,930	130,102,197
	<u>769,819,058</u>	<u>631,386,807</u>

Движењето на резервите за штети за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	Година што завршува на 31 декември 2023	31 декември 2022
На 1 Јануари	631,386,807	541,441,698
Пренесена премија	(1,072,340)	2,506,531
Математичка резерва	42,619,605	41,119,143
Математичка резерва, каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	90,332,733	46,603,811
Резерви за штети	<u>6,552,253</u>	<u>(284,376)</u>
	<u>769,819,058</u>	<u>631,386,807</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

25. БРУТО РЕЗЕРВИ ЗА ШТЕТИ (продолжение)

Состојбата на резервата за преносна премија по класи на осигурување на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Јунит Линк	-	-
Живот	6,124,583	7,196,923
	<u>6,124,583</u>	<u>7,196,923</u>

Состојбата на математичката резерва по класи на осигурување на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Јунит Линк	4,176,823	1,170,437
Живот	527,671,994	488,058,775
	<u>531,848,817</u>	<u>489,229,212</u>

Бруто резервите за штети за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Резерви за пријавени но нерешени штети	9,415,509	4,609,548
Резерви за случени но непријавени штети	1,995,219	248,927
	<u>11,410,728</u>	<u>4,858,475</u>

26. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	31 декември 2023	31 декември 2022
Обврски за примени аванси	21,488,403	21,433,418
Обврски за провизија	3,206,208	4,873,313
Обврски за даноци	1,939,314	1,612,816
Обврски за отпремнини	496,864	532,379
Обврски за нето плати	878,371	763,707
Обврски за придонеси и даноци од плати	704,768	616,807
Останати обврски	4,586,698	7,493,974
	<u>33,300,626</u>	<u>37,326,415</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

27. УПРАВУВАЊЕ СО ОСИГУРИТЕЛНИОТ РИЗИК

Примарна цел на Раководството на Друштвото во управувањето со осигурителниот ризик е да го заштити Друштвото од настани кои можат да го спречат понатамошното остварување на целите на Друштвото, вклучувајќи и неуспех при искористување на можностите. Раководството ја препознава значајноста од постоењето на ефикасни системи на управување со ризикот. Друштвото има јасно делегирана структура со делегирани овластувања и одговорности до извршниот менаџмент. Раководството поставува рамка на политики во кои е наведен ризикот, управувањето со овој ризик, контролата и деловното однесување на Друштвото.

Друштвото склучува договори за осигурување со кои превзема осигурителен ризик спрема осигурениците.

Ризикот од осигурување се однесува на неизвесноста од осигурителниот бизнис и вклучува ризик поврзан со премиите, односно износот кој што е платен како премија за осигурување да не е доволен да ја покрие настанатата штета, и ризик поврзан со адекватноста на резервите по договорите за осигурување во однос на обврските од осигурување и капитална основа, односно дека нивото на техничката и математичката резерва ќе биде потценето или дека вистински настанатите штети ќе бидат различни во однос на упросечената вредност.

Стратегија на Друштвото при склучувањето на полисите за осигурување е да постигне разновидност, со цел да оствари балансирано портфолио на договори за осигурување.

Друштвото во текот на 2023 и 2022 година изврши реосигурување за полиси кои покриваат ризик смрт со комерцијално име Ризико Кредит со осигурена сума над износот на самопридржај за овој продукт (50,000 евра).

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Согласно законската регулатива Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничката и математичката резерва.

	31 декември 2023	31 декември 2022
Средства		
Депозити во банки	11,500,000	7,500,000
Хартии од вредност издадени од РСМ	8,404,300	8,404,300
Вкупно вложени средства од техничките резерви	19,904,300	15,904,300
Резерви		
Резерви за штети	11,410,728	4,858,475
Бруто резерви за преносни премии	6,124,583	7,196,923
Вкупно резерви по договори за осигурување (нето)	17,535,311	12,055,398
Усогласеност на средствата и обврските	2,368,989	3,848,902

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

27. УПРАВУВАЊЕ СО ОСИГУРИТЕЛНИОТ РИЗИК (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, депозити во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување. Обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2023 година депозитите во банки 57.8% (2022: 47.2%), додека пак државните записи и државните обврзници изнесуваат 42.2% (2022: 52.8%) од средствата што ги покриваат техничките резерви.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ја покриваат математичката резерва:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Средства		
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	15,349,368	11,789,894
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	1,470,136	6,120,353
Аванси	14,771,823	3,757,979
Депозити во банки	216,012,836	211,575,588
Хартии од вредност што ги издадени од РСМ	351,391,872	306,439,376
Вкупно дозволени вложувања на средства	<u>598,996,035</u>	<u>539,683,190</u>
Обврски (Математичка резерва)		
Нето резерви по договори за осигурување	<u>531,479,033</u>	<u>488,863,515</u>
Вкупно резерви по договори за осигурување (нето)	<u>531,479,033</u>	<u>488,863,515</u>
Усогласеност на средствата и обврските	<u>67,517,002</u>	<u>50,819,675</u>

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, депозити во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ја покриваат математичката резерва. Обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ја покриваат математичката резерва. Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ не смеат да надминат 20% од вкупните средства кои ја покриваат математичката резерва. На 31 декември 2023 година депозитите во банки изнесуваат 36.1% (2022: 39.2%), државните обврзници изнесуваат 58.7% (2022: 56.8%) а уделите изнесуваат 2.6% (2022: 2.2%) од средствата кои ја покриваат математичката резерва.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО

Друштвото управува со капиталот како би се осигурило дека Друштвото ќе биде во можност да продолжи да работи според принципот на континуитет, и во исто време да го максимизира повратот на акционерите. Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи во согласност со локалната регулатива.

Регулативата не само што пропишува одобрување и мониторинг на активностите, туку исто така наметнува одредена рестриктивна резервација за капиталната адекватност. Друштвото е должно да го одржува капиталот кој во секое време треба да биде барем еднаква на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото, која се пресметува според методот на стапка на премија или методот на стапка на штети во зависност од тоа која метода ќе даде повисок резултат.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето, структурата на капиталот на Друштвото се состои од основен и дополнителен капитал. Основниот капитал го сочинуваат:

- уплатениот акционерски капитал, со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции
- резервите (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување
- пренесена нераспределена добивка и
- нераспределената добивка од тековната година (по одбивање на даноци и дивиденда наменета за распределба), доколку износот на добивката е потврден од овластен ревизор.

Следните ставки се сметаат за одбитни при пресметката на основниот капитал:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото
- долгорочни нематеријални средства
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година
- други потенцијални обврски кои друштвото за осигурување има обврска да ги прикаже во вонбилансна евиденција.

При пресметката на дополнителниот капитал, кој може да се зема најмногу во износ од 50% од пресметаниот основен капитал, се земаат во предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции,
- Субординирани должнички инструменти
- Хартии од вредност со неопределен рок на враќање.

Друштвото може да ги вложува средствата на капиталот во банки, при тоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања на Друштвото во една банка може да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2023 година, Друштвото има депозити во 5 банки (2022: 5 банки).

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

Пресметката на потребното ниво на капитал согласно регулативата на АСО на 31 декември 2023 година е како што следи:

	Ознака	Износ
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	239,184,177
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	215,706,400
Премии од емитирани обични акции	I2	-
Законски и статутарни резерви	I3	9,954,455
Пренесена нераспределена добивка	I4	14,469,820
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	946,498
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	239,184,177
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-
КАПИТАЛ I + II – IV	V	239,184,177
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	-
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	78,084,008
Капитал	VI3	239,184,177
Гарантен фонд*	VI4	184,485,000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	54,699,177
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 – VI1)	VI6	-
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 – VI2)	VI7	161,100,169

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

Пресметката на потребното ниво на капитал согласно регулативата на АСО на 31 декември 2022 година е како што следи:

	Ознака	Износ
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	217,523,628
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	215,706,400
Премии од емитирани обични акции	I2	-
-Законски и статутарни резерви	I3	2,719,545
Пренесена нераспределена добивка	I4	-
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	902,317
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	217,523,628
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-
КАПИТАЛ I + II – IV	V	217,523,628
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	-
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	68,361,334
Капитал	VI3	217,523,628
Гарантен фонд*	VI4	184,479,600
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	33,044,028
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	-
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	149,162,294

Гарантниот фонд е дефиниран во член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето и претставува 1/3 од потребното ниво на маргина на солвентност, но не смее да биде понизок од соодветниот износ наведен во член 77 став (3) од Законот. Потребниот гарантен фонд согласно Законот за супервизија на осигурување, треба да изнесува минимум 3,000,000 ЕУР во денарска противвредност. На 31 декември 2023 гарантниот фонд на Друштвото е 184,485,000 денари. Вишокот на капитал над гарантниот фонд на 31 декември 2023 изнесува 54,699,177 денари.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

Во продолжение е пресметката на маргината на солвентност согласно регулативата на АСО:

а) Потребно ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот

Пресметката на маргината на солвентност на 31 декември 2023 година е како што следи:

		Класа 19	Класа 20
Бруто математичка резерва	1	531,849,965	-
Нето математичка резерва	2	531,480,182	-
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	1.00	0.00
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	21,259,207	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	ризик од смрт до 3 години	457,129,304	-
	ризик од смрт од 3 до 5 години	1,788,259,133	-
	ризик од смрт (освен [6] и [7])	16,875,842,178	-
	Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	53,767,045	-
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	10	19,115,091,434	-
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	11	1.00	0.00
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	12	53,749,782	-
Капитализирани средства	13		
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот	14	75,008,989	-

Пресметката на маргината на солвентност на 31 декември 2022 година е како што следи:

		Класа 19	Класа 20
Бруто математичка резерва	1	489,288,418	-
Нето математичка резерва	2	488,922,720	-
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	1.00	0.00
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	19,556,909	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	ризик од смрт до 3 години	230,761,418	-
	ризик од смрт од 3 до 5 години	1,388,596,856	-
	ризик од смрт (освен [6] и [7])	14,654,390,828	-
	Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	-	-
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	10	16,220,364,264	-
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	11	1.00	0.00
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	12	46,125,021	-
Капитализирани средства	13		
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот	14	65,681,930	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. УПРАВУВАЊЕ СО КАПИТАЛОТ НА ДРУШТВОТО (продолжение)

б) Потребно ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурување на живот

		Дополнително осигурување	
		Тековна година	Претходна година
Бруто полисирана премија	1	17,083,438	14,885,574
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	3,075,019	2,679,403
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ([4]=[2] + [3])	4	3,075,019	2,679,403
Бруто исплатени штети	5	2,823,043	4,719,743
Нето исплатени штети	6	2,823,043	4,719,743
Коефициент ([7]=[6]/[5] или 0.50 доколку е помал)	7	1.00	1.00
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ([8]=[4]*[7])	8	3,075,019	2,679,403

в) Конечна пресметка на маргината на солвентност

		Тековна година	Претходна година
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	78,084,008	68,361,334

Раководството ја следи структурата на изворите на финансирање на Друштвото на годишна основа. Како дел од ова следење Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот. Показателот на задолженост на 31 декември 2023 и 2022 година е 0%, односно Друштвото нема долгорочни обврски.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

29.1. Категории на финансиски инструменти

	31 декември 2023	31 декември 2022
Финансиски средства		
По амортизирана набавна вредност		
Пласмани во банки	282,512,836	274,075,588
Дадени заеми	14,771,823	3,757,979
Побарувања за премии	26,482,065	30,262,574
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	20,054,478	5,544,865
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	339,741,694	309,298,811
Други побарувања	21,986,442	15,303,988
Парични средства	15,329,584	14,208,517
За тргување		
Вложувања во инвестициони фондови	254,461,853	157,219,386
	<u>975,340,775</u>	<u>809,671,708</u>
Финансиски обврски по амортизирана вредност		
Долгорочни позајмици	-	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	7,278,993	12,184,073
Усогласеност на средствата и обврските	<u>7,278,993</u>	<u>12,184,073</u>

29.2. Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитниот ризик и ликвидносниот ризик. Финансиските ризици се следат на времена основа, и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

29.3. Управување со кредитен ризик

Изложеност на кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува ризик дека клиентите нема да бидат во можност да ги подмират своите обврски кон Друштвото.

Кредитната изложеност на друштвото се состои од пласмани и депозити дадени на банки, вложувања во хартии од вредност, побарувања по основ на премии и поврат на штети. Овој ризик се дефинира како потенцијална загуба во пазарната вредност како резултат на влошена финансиска состојба на клиентите да го отплатат долгот. Менаџментот има усвоено кредитна политика со која се дефинира кредитниот ризик. УНИКА Лајф АД управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата по основ на премија се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ја покриваат математичката резерва, техничките резерви и капиталот, Уника Лајф АД со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки.

Исто така се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.3. Управување со кредитен ризик (продолжение)

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	31 декември 2023	31 декември 2022
Финансиски средства		
Пласмани во банки	282,512,836	274,075,588
Дадени заеми	14,771,823	3,757,979
Побарувања за премии	26,482,065	30,262,574
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	20,054,478	5,544,865
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	339,741,694	309,298,811
Вложувања во инвестициони фондови	254,461,853	157,219,386
Други побарувања	21,986,442	15,303,988
Парични средства	15,329,584	14,208,517
	<u>975,340,775</u>	<u>809,671,708</u>

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2023 и 2022 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба. Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 4.97% (2022: 5.63%) се однесуваат на побарувања по основ на осигурување и останати побарувања од животно осигурување, додека 28.97% (2022: 33.85%) се однесуваат на орочени депозити, а 60.92% (2022: 57.62%) се однесуваат на должнички хартии од вредност над една година и вложувања во инвестициони фондови.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност кои се чуваат до достасување, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Северна Македонија. Во 2023 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата го додели ББ+ кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи, средни и мали банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРСМ.

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии, поврат на штети и депозити во банки.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.3. Управување со кредитен ризик (продолжение)

Состојбата на побарувањата од осигуреници на 31 декември 2023 година е како што следи:

	31 декември 2023		
	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но не оштетени побарувања	17,491,672	-	17,491,672
Доспеани и оштетени побарувања	21,328,726	(12,338,333)	8,990,393
	<u>38,820,398</u>	<u>(12,338,333)</u>	<u>26,482,065</u>

Состојбата на побарувањата од осигуреници на 31 декември 2022 година е како што следи:

	31 декември 2022		
	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но не оштетени побарувања	19,527,869	-	19,527,869
Доспеани и оштетени побарувања	17,980,210	(7,245,505)	10,734,705
	<u>37,508,079</u>	<u>(7,245,505)</u>	<u>30,262,574</u>

Во поглед на изложеност на кредитен ризик по географски региони Друштвото е изложено само во Република Северна Македонија.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.3. Управување со кредитен ризик (продолжение)

Исправка на побарувања од купувачи

Старосната структура на доспеани побарувања од осигуреници на денот на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
до 30 дена	17,491,672	19,527,869
31-60 дена	3,436,895	5,758,528
61-120 дена	4,368,094	4,792,250
121-270 дена	5,073,445	4,349,867
271-365 дена	1,913,607	1,202,461
над 365 дена	6,536,685	1,877,104
	<u>38,820,398</u>	<u>37,508,079</u>

29.4. Управување со ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможности да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.4. Управување со ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според преостанатата договорна рочност на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност на 31 декември 2023 година е како што следи:

Опис на позицијата	Брј на позиција	до 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	10 - 15 години	15 - 20 години	20 и повеќе години	ВКУПНО
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Вкупно средства	001	422,723,423	112,334,835	37,668,901	193,605,703	181,006,953	42,182,608	87,809,210	1,077,331,633
1. Нематеријални средства	002	-	-	946,498	-	-	-	-	946,498
2. Вложувања	003	358,514,395	112,334,835	33,559,328	120,008,150	143,981,251	-	20,180,143	788,578,102
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	369,784	-	-	-	-	-	-	369,784
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	-	-	-	73,597,553	37,025,702	42,182,608	67,629,067	220,434,930
5. Одложени и тековни даночни средства	006	2,584	-	-	-	-	-	-	2,584
6. Побарувања	007	48,507,076	-	-	-	-	-	-	48,507,076
7. Останати средства	008	15,329,584	-	3,163,075	-	-	-	-	18,492,659
8. Активни временски разграничувања	009	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Вкупно обврски	010	88,865,497	42,473,266	44,840,215	211,297,303	186,144,709	110,423,768	393,286,875	1,077,331,633
1. Капитал и резерви	011	-	-	-	-	-	-	274,211,949	274,211,949
2. Субординирани обврски	012	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Бруто технички резерви	013	56,061,735	42,473,266	44,782,863	137,699,750	149,054,476	68,091,937	51,220,101	549,384,128
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	-	-	-	73,597,553	37,025,702	42,182,608	67,629,067	220,434,930
5. Останати резерви	015	-	-	57,352	-	64,531	149,223	225,758	496,864
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,939,314	-	-	-	-	-	-	1,939,314
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	30,864,448	-	-	-	-	-	-	30,864,448
9. Пасивни временски разграничувања	019	-	-	-	-	-	-	-	-
Разлика - неусогласена рочна структура	020	333,857,926	69,861,569	(7,171,314)	(17,691,600)	(5,137,756)	(68,241,160)	(305,477,665)	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.4. Управување со ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според преостанатата договорна рочност на финансиските средства и обврски (продолжение)

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност на 31 декември 2022 година е како што следи:

Опис на позицијата	Број на позиција	до 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	10 - 15 години	15 - 20 години	20 и повеќе години	ВКУПНО
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Вкупно средства	001	200,202,219	275,281,910	38,334,316	171,471,464	131,983,872	22,678,088	68,892,027	908,843,896
1. Нематеријални средства	002	-	-	902,317	-	-	-	-	902,317
2. Вложувања	003	140,020,829	275,281,910	35,198,949	132,763,373	111,980,328	-	20,179,553	715,424,942
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	365,697	-	-	-	-	-	-	365,697
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	-	-	-	38,708,091	20,003,544	22,678,088	48,712,474	130,102,197
5. Одложени и тековни даночни средства	006	2,045	-	-	-	-	-	-	2,045
6. Побарувања	007	45,605,131	-	-	-	-	-	-	45,605,131
7. Останати средства	008	14,208,517	-	2,233,050	-	-	-	-	16,441,567
8. Активни временски разграничувања	009	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Вкупно обврски	010	88,518,438	30,395,032	42,607,188	154,277,356	160,544,070	93,896,381	338,605,431	908,843,896
1. Капитал и резерви	011	-	-	-	-	-	-	240,130,675	240,130,675
2. Субординирани обврски	012	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Бруто технички резерви	013	51,724,403	30,337,580	42,559,374	115,569,265	140,508,894	71,135,429	49,449,665	501,284,610
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	-	-	-	38,708,091	20,003,544	22,678,088	48,712,474	130,102,197
5. Останати резерви	015	-	57,452	47,814	-	31,632	82,864	312,617	532,379
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,612,816	-	-	-	-	-	-	1,612,816
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	35,181,219	-	-	-	-	-	-	35,181,219
9. Пасивни временски разграничувања	019	-	-	-	-	-	-	-	-
Разлика - неусогласена рочна структура	020	111,683,781	244,886,878	(4,272,872)	17,194,108	-28,560,198	(71,218,293)	(269,713,404)	-

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.4. Пазарен ризик

Во спроведувањето на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и промена на каматните стапки. Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста.

29.5. Управување со девизен ризик

Друштвото е изложено на девизен ризик првенствено од парите и паричните средства, како и пласманите во банки кои се деноминирани во странска валута.

За годината што завршува на 31 декември 2023 година изложеноста е како што следи:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА
1	2	3	4
I. Вкупно средства	001	555,923,474	521,408,159
1. Нематеријални средства	002	946,498	-
2. Вложувања	003	308,198,863	480,379,239
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	369,784
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	220,434,930	-
5. Одложени и тековни даночни средства	006	2,584	-
6. Побарувања	007	10,089,688	38,417,388
7. Останати средства	008	16,250,911	2,241,748
8. Активни временски разграничувања	009	-	-
II. Вкупно обврски	010	270,902,470	806,429,163
1. Капитал и резерви	011	-	274,211,949
2. Субординирани обврски	012	-	-
3. Бруто технички резерви	013	17,535,311	531,848,817
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	220,434,930	-
5. Останати резерви	015	496,864	-
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,939,314	-
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	30,496,051	368,397
9. Пасивни временски разграничувања	019	-	-
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	285,021,004	(285,021,004)

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.5 Управување со девизен ризик

За годината што завршува на 31 декември 2022 година изложеноста е како што следи:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА
1	2	3	4
I. Вкупно средства	001	420,653,989	488,189,907
1. Нематеријални средства	002	902,317	-
2. Вложувања	003	267,827,584	447,597,358
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	365,697
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	130,102,197	-
5. Одложени и тековни даночни средства	006	2,045	-
6. Побарувања	007	7,008,895	38,596,236
7. Останати средства	008	14,810,951	1,630,616
8. Активни временски разграничувања	009	-	-
II. Вкупно обврски	010	179,199,206	729,644,690
1. Капитал и резерви	011	-	240,130,675
2. Субординирани обврски	012	-	-
3. Бруто технички резерви	013	12,055,398	489,229,212
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	130,102,197	-
5. Останати резерви	015	532,379	-
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1,612,816	-
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	34,896,416	284,803
9. Пасивни временски разграничувања	019	-	-
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	241,454,783	(241,454,783)

Друштвото е единствено изложено на еврото. Следната табела детално ја прикажува сензитивноста на 1% зголемување и намалување на денарот во споредба со еврото. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на еврото за 1%. Негативен износ подолу означува зголемување на загубата која што се јавува во случај доколку денарот ја зголеми својата вредност во однос на еврото за 1%. За намалување на вредноста на денарот во однос на еврото за 1%, ефектот врз добивката е еднаков, но со обратен предзнак.

	Година што завршува на 31 декември 2023		Година што завршува на 31 декември 2022	
	Зголемување од 1%	Намалување од 1%	Зголемување од 1%	Намалување од 1%
Добивка (Загуба) за годината	2,850,210	(2,850,210)	2,414,548	(2,414,548)

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.6. Управување со каматниот ризик

Друштвото е изложено на ризик од промени на каматните стапки првенствено од пласманите во банки со променливи каматни стапки. Друштвото управува со овој ризик преку следење на движењето на каматните стапки на пазарот и обновување на договорите со деловните банки.

	31 декември 2023	31 декември 2022
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Побарувања за премии	26,482,065	30,262,574
Други побарувања	21,986,442	15,303,988
Вложувања во инвестициони фондови	254,461,853	157,219,386
Парични средства	10,192	14,652
	<u>302,940,552</u>	<u>202,800,600</u>
<i>Со Фиксна каматна стапка:</i>		
Пласмани во банки	282,512,836	274,075,588
Дадени заеми	14,771,823	3,757,979
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	20,054,478	5,544,865
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	339,741,694	309,298,811
	<u>657,080,831</u>	<u>592,677,243</u>
<i>Со променлива каматна стапка:</i>		
Парични средства	<u>15,319,392</u>	<u>14,193,865</u>
	<u>975,340,775</u>	<u>809,671,708</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи и други обврски	<u>7,278,993</u>	<u>12,184,073</u>
	<u>7,278,993</u>	<u>12,184,073</u>

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на крајот на периодот на известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При изготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 1 процентни поен, што претставува разумна процена на Раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки, односно пониски, за 1 процентен поен, а сите други варијабилни непроменети, загубата на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 година би била повисока, односно пониска, за 153,194 денари (2022: 141,939 денари).

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.7 Објективна вредност на финансиските инструменти

Друштвото располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

- Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 1.
- Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Инвестиционите фондови се класификувани во ниво 2.
- Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари.

Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Следната табела ја прикажува сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски во однос на нивната објективна вредност на 31 декември 2023 и 2022 година:

	31 декември 2023		31 декември 2022	
	Сметководствена вредност	Објективна вредност	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Пасмани во банки	282,512,836	282,512,836	274,075,588	274,075,588
Дадени заеми	14,771,823	14,771,823	3,757,979	3,757,979
Побарувања за премии	26,482,065	26,482,065	30,262,574	30,262,574
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	20,054,478	20,054,478	5,544,865	5,544,865
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	339,741,694	339,741,694	309,298,811	309,298,811
Други побарувања	254,461,853	254,461,853	157,219,386	157,219,386
Вложувања во инвестициони фондови	21,986,442	21,986,442	15,303,988	15,303,988
Парични средства	15,329,584	15,329,584	14,208,517	14,208,517
	<u>975,340,775</u>	<u>975,340,775</u>	<u>809,671,708</u>	<u>809,671,708</u>
Финансиски обврски				
Долгорочни позајмици	-	-	-	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	7,278,993	7,278,993	12,184,073	12,184,073
	<u>7,278,993</u>	<u>7,278,993</u>	<u>12,184,073</u>	<u>12,184,073</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

29.7 Објективна вредност на финансиските инструменти (продолжение)

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, како и во согласност со „Одлуката за одредување на начинот на вреднување на должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар“ издадена од АСО, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, освен кај вложувањата во инвестициски фондови, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови, и ги класификуваше во ниво 3. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Врз основа на направената анализа, не се идентификувани значајни отстапувања на објективната вредност од евидентираната вредност на финансиските средства и обврски.

Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата и обврските не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

На датумот на билансот на состојба Друштвото ги класификува уделите во инвестициски фондови во во ниво 2. Нивната објективна вредност се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување..

30. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ И НАДОМЕСТОЦИ НА РАКОВОДСТВОТО

Поврзани страни на Друштвото претставуваат членките на Сигал УНИКА групацијата, како и Раководството и членовите на Надзорниот Одбор на Друштвото. СИГАЛ УНИКА ГРОУП ш.а Тирана е матично друштво на Друштвото, а крајно матично друштво е UNIQA Versicherungen AG.

	31 декември 2023	31 декември 2022
Побарувања		
Уника Австрија	-	-
Уника АД Скопје	844,488	314,500
	<u>844,488</u>	<u>314,500</u>
Обврски		
Уника Австрија	3,595,612	6,951,041
Уника Ре АГ	6,965	558
Сигал Уника Груп Тирана	361,432	284,245
Уника АД Скопје	-	-
	<u>3,964,009</u>	<u>7,235,844</u>
Приходи		
Уника Австрија	-	-
Уника АД Скопје	6,829,948	3,604,648
	<u>6,829,949</u>	<u>3,604,648</u>
Расходи		
Уника Австрија	3,605,249	7,915,401
Уника Ре АГ	134,049	124,048
Сигал Уника Груп Тирана	651,734	522,568
Уника АД Скопје	5,068,828	11,758,870
	<u>9,459,860</u>	<u>20,320,887</u>

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

30. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ И НАДОМЕСТОЦИ НА РАКОВОДСТВОТО (продолжение)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото, вклучени во трошоци за вработените се како што следува:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Краткорочни користи за вработените	4,038,012	3,922,319
	<u>4,038,012</u>	<u>3,922,319</u>

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 година, покренат е два судски спора против Друштвото во вкупен износ од 92.478. денари (2022: 30.778 денари). Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови на Друштвото кои би можеле да се појават во иднина.

Неизвесни даночни обврски

Согласно даночната регулатива, даноците и даночните обврски застаруваат по истек на период од 5 години, со исклучок на даночна измама кога рокот е 10 години. Како резултат на тоа обврските за даноци на Друштвото за периодот од 2018 до 2023 година не може да се сметаат за конечни. Било какви дополнителни даноци и пенали, доколку такви постојат, кои може да произлезат во случај на даночна контрола, не можат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност. Според проценките на Раководството на Друштвото на датумот на овие извештаи, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

32. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2023 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничките и математичката резерва и покривање на капиталот во целост.

Во табелата подолу се наведени годишните коефициенти за штети по класи на осигурување за 2023 и 2022 година.

2023

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
Незгода	01	26,5%	26,5%
Здравствено	02	7,7%	7,7%

(сите износи се искажани во Денари, доколку не е поинаку искажано)

32. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

2022

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
Незгода	01	23,4%	23,4%
Здравствено	02	9,4%	9,4%

33. НАСТАНИ ПОСЛЕ ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2023 година, датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од дополнително обелоденување во финансиските извештаи.